

O NEZAKOPANÉM STRACHU

Kázání ze soboty 7.9.2024 – br. Martin Pavlík

Mt 25, 14–30

Milé sestry a bratři v Kristu,

souhlasíte s tím, že každý člověk dostal nějaký talent? A znáte všechny své talenty? Jaká vaše obdarování jste objevili až časem? A objevili jste své talenty vy sami, nebo vám je pomohl objevit někdo jiný? Přesně tyto otázky jsem položil v létě skupině teenagerů, se kterými jsem byl na jedné akci a jejich odpovědi byly různé – jedni mi řekli, že se považovali za talentované, než si otevřeli Instagram a zjistili, že v tom, co dělají, jsou ti druzí mnohem lepší... Pár z nich mi řeklo, že zatím nenašli způsob, jak své talenty objevit. Jeden kluk mi řekl, že ho za talentovaného nepovažují ani rodiče, a jiní zase, že je sice rodiče považují za velmi talentované, ale v úplně jiných oblastech, než které jim dělají radost.

V Bibli nejspíš neexistuje známější podobenství než to, které jsme právě slyšeli. A okamžitě si ho spojíme právě s tématem talentů, protože ty hřivny, o kterých je v našem dnešním podobenství řeč, jsou v řeckém originále nazvány jako *talentoí*. I když jste toto podobenství nejspíš už slyšeli mnohokrát, rád bych v něm spolu s vámi hledal dál a možná i to, co je v něm méně nápadné – právě proto, že jsme toto podobenství četli a slyšeli tak často. Jak rozumět tomuto překvapivému příběhu, ve kterém získá pochvalu riskující člověk, který jedná na vlastní pěst a v Lukášově verzi tohoto příběhu navíc ve spojení s politikou a v rámci šedé ekonomiky? Věřím tomu, že každému z nás dal Bůh různé schopnosti, talenty, obdarování, vlohy či nadání. Nemáme je zakopat a nechat ležet ladem. To, co nám bylo svěřeno, máme rozvíjet – protože dary jsme nedostali proto, abychom se jimi chlubili, ale abychom jimi pomáhali. Každý z nás tedy dostal nejen určitá obdarování, talenty, nadání i jiné schopnosti, ale také příležitosti, jak tyto talenty rozvíjet a sdílet. V tomto příběhu je ale jeden klíčový detail, který bychom neměli přehlédnout – co byl ten důvod, proč se ten nešťastný služebník zachoval jako „ničema“? Byl to jeho falešný obraz o tom, který mu část svého majetku svěřil. Tento služebník v příběhu upřímně přiznává, že jednal ze strachu. „Bál jsem se“ – vidíme to v tom? Takový obraz si vytvořil o svém Pánu a v dějinách věřících lidí nebyl první. Už na prvních stránkách Bible to podobně vyjádřil první člověk Adam. Za každým našim jednáním, postojem a životním nasměrováním, je naše skryté pojetí Boha.

Jaký je Bůh, který řídí vaše jednání? Tady se nejspíš dotýkáme těch hlavních otázek dnešního příběhu. Protože na obraze Boha, který jsme si vytvořili a který nás motivuje k jednání, velmi záleží.

Jak si představujete Boha? Jaké vlastnosti mu nejčastěji přisuzujete?

Jakými proměnami prošel Ježíšův obraz ve vašem životě?

Jaké obrazy Boha považujete za falešné?

A jakých představ Boha byste se ve svém životě nejraději zbavili?

Philip Yancey pokládá v jedné své knize otázku, nad kterou jsem právě v souvislosti s dnešním kázáním často přemýšlel. Kdybyste byli režisér, který dostal neomezený rozpočet a jako scénář nic než text evangelia, jaký film byste natočili? Jaký by byl váš Ježíš? Možná byste zjistili, že hledání Ježíše, by se nevyhnutelně stalo vaším vlastním hledáním. Jaroslav Pelikan, americký historik slovenského původu, si položil tuto otázku taky a ve své knize *Ježíš v proměnách staletí* ukazuje nesmírně poutavě, kým byl Ježíš pro jednotlivé epochy – od Rabbího prvního století, přes *Ženicha duše* středověkých mystiků, *Univerzálního člověka* renesance, až po *Osvoboditele* 19. a 20. století. A na tomto základě pak tvrdí, že způsob, jakým Ježíše určitá epocha chápala, je často klíčem k pochopení specifických rysů dané doby. Každý si Boha utváříme podle vlastního charakteru a podle vlastních představ, a stejně to dělala i každá nová epocha našich dějin. A tak naše slova o Bohu častěji prozrazují víc o nás samotných než o Bohu. A dnešní text nás možná vede k zastavení a ke stejné odvaze, kterou v sobě kdysi našel i sám Jan Křtitel, o kterém jsme četli v prvním biblickém čtení. I ten, který byl Bohem povolán, aby hlásal jeho příchod, se v jisté chvíli svého života zastavil a zeptal: „Pane, jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ Jsi skutečně ten, o kterém mluvím? *Jaký je Bůh, který řídí naše jednání?* Je to pouze někdo, z koho máme strach? Jestli ano, tak pak je klidně možné, že tento strach deformuje naše jednání a ničí v nás také naše obdarování – jako v dnešním podobenství. Proto bych dnešní podobenství přejmenoval jako podobenství o nezakopaném strachu. Toto podobenství není jen o talentech, ale především o našich obrazech Boha. Buďme stále otevření hledat Boha nově. Protože Bůh je vždy blízko těm, kteří ho hledají opravdově.

Amen